

VERGADERING GEMEENTERAAD 2013

VOORSTEL

Registratienummer	R-2013-0197
Bijlage(n)	Oplegwijzigingsnotitie uitvoeringsagenda duurzaamheid gemeente Beemster
Onderwerp	Duurzaamheid gemeente Beemster

Middenbeemster, 6 maart 2013

Aan de raad

Inleiding en probleemstelling

In 2009 en 2012 heeft de gemeente Beemster met de provincie Noord-Holland klimaatafspraken gemaakt. Met deze afspraken heeft de gemeente Beemster zich gecommitteerd om te streven naar een reductie van CO₂ uitstoot van 20 procent in 2020 voor het Beemster grondgebied. Ook is afgesproken dat de gemeente Beemster een plan van aanpak (nota) duurzaamheid dient op te stellen. In het collegeprogramma 2010-2014 heeft het college haar ambitie uitgesproken om duurzaamheid in een brede zin van het woord vorm te geven en zoveel mogelijk te integreren in het gemeentelijk beleid.

In 2011 heeft de gemeente Beemster een groot duurzaamheidcongres georganiseerd "Beemster Bronnen" en heeft het college van Burgemeester en Wethouders in navolging daarop een startnotitie duurzaamheid ter opiniering voorgelegd aan de raad. Besloten is de startnotitie uit te laten werken in een beleidsnotitie duurzaamheid. Er zijn gezamenlijk met de wethouder vijf speerpunten bepaald die moesten leiden tot concrete beleidsafspraken en een uitvoeringsprogramma op het gebied van duurzaamheid. Deze vijf speerpunten zijn: een energieneutrale woonwijk De Keyser, biovergisting, zonne-energie, aardwarmte en een financieringsconstructie. Vanwege de benodigde technische specialisatie heeft de raad op 10 april 2012 ingestemd om de productie van deze beleidsnotitie duurzaamheid Beemster uit te besteden aan het adviesbureau DWA.

Op 31 juli 2012 heeft het college ingestemd met de "Duurzaamheidsvisie De Keyser Beemster" en de "uitvoeringsagenda duurzaamheid Beemster" en heeft het college de raad gevraagd geld beschikbaar te stellen voor het bijbehorende uitvoering.

Inmiddels heeft de behandeling in de raad nog niet tot besluitvorming geleid. Naar aanleiding van de vragen en opmerkingen die op 8 oktober 2012 naar voren zijn gekomen is door de wethouder een schriftelijke beantwoording ter behandeling in de commissievergadering van 11 december 2012 gebracht.

Ook na deze vergadering was er nog steeds behoefte aan meer duidelijkheid en op een aantal fronten een andere benadering.

Naar aanleiding van vooral het bovenstaande (de wensen uit de raad) maar ook door gewijzigde marktomstandigheden is bij deze gekozen om in een aanvullende notitie (zie bijlage) een aantal accentverschuivingen/ wijzigingen voor te stellen met bijbehorende financiële consequenties en een herberekening van de CO2 reductie. In plaats van in te zetten op de realisatie van een vergistinginstallatie zal nu vooral ook ingezet worden op de realisatie van energiebesparing in bestaande bouw.

Tevens is door de wethouder beloofd duidelijkheid te verschaffen omtrent het begrip biovergisting. Hetgeen op 19 februari jongstleden onder grote belangstelling van de commissieleden en geïnteresseerde marktpartijen door middel van een informatiebijeenkomst heeft plaatsgevonden.

Oplossingsrichting

Biovergisting

Een van de belangrijkste speerpunten in de uitvoeringsagenda duurzaamheid is de realisatie van een vergistinginstallatie voor de productie van groengas. Dit groene gas zou eventueel gebruikt kunnen worden voor een duurzame verwarming van de nieuwbouwwoningen in De Keyser en als brandstof voor het wagenpark van bijvoorbeeld CONO. De afgelopen maanden hebben diverse partijen interesse getoond in dit initiatief. Zo heeft GP Groot interesse in de levering van biomassa, CONO in de eventuele afname van groen gas. De volgende stap is het onderzoeken van de haalbaarheid, die onder andere wordt bepaald wordt door de omvang van het mestoverschot binnen de gemeente Beemster.

Rol gemeente

In de uitvoeringsagenda is voorgesteld dat de gemeente in de verkenningsfase het voortouw zal nemen door financiering van de quick scan naar de haalbaarheid en de business case.

Gezien de vragen vanuit de gemeenteraad en de al aanwezige interesse van marktpartijen, zal de gemeente in dit traject “faciliterend en stimulerend” optreden, zodat de markt het initiatief oppakt en verder brengt naar realisatie. In de presentatie van de Stichting Urgenda, die ook mede namens initiatiefnemers GP Groot, Cono werd gehouden is nut en noodzaak van biovergisting maar vooral de rol van de gemeente aan bod gekomen.

Tijdens de presentatie is gebleken dat er voor veel partijen (inclusief gemeente) absoluut voordelen zijn te behalen. In de bijgevoegde notitie wordt hier nader op ingegaan.

In de notitie is de tabel 5.1 aangepast. Het overzicht van de personele inzet en benodigde financiële middelen is aangepast. In verband met de gewijzigde rol van de gemeente wordt voorgesteld om de benodigde financiële middelen te beperken tot een budget van € 15.000,- voor een, in gezamenlijkheid met alle partijen te financieren, uit te voeren haalbaarheidsonderzoek. De personele inzet wordt beperkt van jaarlijks 240 uur naar 120 uur. Tevens zal niet perse ingezet worden op het gebruik van groen gas in De Keyser en ligt een eventuele locatiekeuze nog volledig open. Voor het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen en CO2 reductie zullen de bovenstaande veranderingen niet van grote invloed hoeven zijn. Een toelichting wordt gegeven in de bijgevoegde notitie.

Verbreiding speerpunt De Keyser naar ‘Verduurzaming gebouwde omgeving’

Gezien de gewijzigde rol van de gemeente ten aanzien van vergisting zal worden ingezet op het al reeds genoemde alternatief; hybride warmtepompen (zie uitvoeringsprogramma) in combinatie met de onveranderde inzet van zonnepanelen. Aanvullend hierop is voorgesteld om het huishoudelijk energiegebruik te beperken. Indien mogelijk, een biovergistingsinstallatie wordt geplaatst kan eventueel alsnog gebruik gemaakt worden van groen gas in de nieuwe woonwijk.

Bij de ontwikkeling van het project De Keyser zullen wij streven naar een evenwicht tussen de hoge kwaliteitseisen van de te bouwen omgeving en de gepresenteerde duurzaamheidsdoelstellingen.

Maatregelen bestaande bouw

Om diverse energiebesparende maatregelen mogelijk te maken (onder andere de plaatsing van PV- panelen) in woonwijk De Keyser wordt gedacht aan de oprichting van een fonds waaruit leningen kunnen worden verstrekt. Dit fonds zal nadrukkelijk niet alleen voor De Keyser worden opgericht maar juist ook voor de bestaande woningbouw. Wordt ook al genoemd in de bestaande rapportages). De omvang van dit fonds en de maatregelen die in aanmerking komen voor een lening zullen in een later stadium worden vastgesteld. Daarnaast zal onderzocht worden in hoeverre het zinvol is om andere financieringsconstructies in te zetten voor de realisatie van energiebesparing en duurzame energieopwekking door middel van participatie van bedrijven, maatschappelijke organisaties en gemeentelijke gebouwen. Omdat maatregelen door de gemeente niet afdwingbaar zijn, de invloed is namelijk relatief gering, zal ingezet worden op een efficiënte communicatie met bijbehorende PR activiteiten. Er kunnen/zullen bijvoorbeeld themabijeenkomsten worden georganiseerd in navolging op de “polderfair” en “Beemster Bronnen”.

Brongas/Warmte-koude (WKO) opslag, lokale initiatieven/participatie

In de oorspronkelijk rapportages was gekozen voor hoofdlijnen in verband met de focus op De Keyser. Daarmee zijn andere initiatieven absoluut niet uitgesloten. Met HHNK zijn wij bijvoorbeeld in constructief overleg over een pilot op het gebied van brongas. Dit zal een plaats krijgen in het Waterplan. De milieugeaccepteerde toepassing van brongas kan op termijn een belangrijk duurzaamheidsaspect van het beleid vormen. De afspraak met het hoogheemraadschap bestaat er uit dat pilots met een innovatief karakter mogelijk worden, waarbij met name oppervlaktewatervervuiling wordt beperkt en meer CO2 wordt afgevangen.

Brongas is een lokale bron van duurzame energie die kansen biedt voor duurzame verwarming van woningen en gebouwen. Deze vorm van duurzame energie wordt daarom toegevoegd aan het speerpunt Aardwarmte. Lokale initiatieven voor winnen en benutting van brongas zullen dan ook ondersteund worden.

De agenda voorziet er ook in om lokale initiatieven, op het gebied van warmte-/koudeopslag, te laten testen op hun mogelijkheden en deze zonnig te faciliteren.

Bij alle initiatieven op het gebied van duurzaamheid zal nadrukkelijk aandacht worden geschonken aan participatie door inwoners en bedrijven om draagvlak te krijgen. Bewoners en bedrijven zullen de mogelijkheid worden geboden om te participeren in de exploitatie van duurzame energieopwekking (bijvoorbeeld zonnepanelen) door middel van daartoe op te zetten financieringsconstructies en beheersvormen.

ESCO Service Center Noord-Holland

Door het Servicepunt Duurzame Energie is een Europese subsidieaanvraag ingediend voor de oprichting van een Esco Service Center Noord-Holland (ESCNH). Dit ESCNH heeft tot doel om de realisatie van duurzame energieprojecten een impuls te geven door het doorbreken van split-incentives door middel van de oprichting van Energy Service Company's (ESCO). Door ons zijn, als onderdeel van deze subsidieaanvraag, woonwijk De Keyser en de toepassing van zonne-energie ingediend als mogelijke projecten die ondersteund kunnen worden vanuit ESC NH. Het lijkt erop dat is er Europese subsidie wordt toegekend, waarmee deze projecten mogelijk in aanmerking komen voor ondersteuning door middel van een kort vooronderzoek naar de haalbaarheid en toepasbaarheid en verdere ondersteuning bij de daadwerkelijke realisatie hiervan.

Subsidieregeling Noord-Holland asbestdaken vervangen door zonnepanelen

Tevens is zeer recentelijk bekend geworden dat er een subsidie beschikbaar is gekomen bij de provincie Noord-Holland om te voorzien in de sanering van asbestdaken voor zonnepanelen. Het bedrag bedraagt totaal 1,4 miljoen euro. Op dit moment vindt uitwerking plaats naar de concrete mogelijkheden voor onze inwoners om hier aanspraak op te kunnen maken.

Meetbare doelstelling

In 2020 wordt een reductie van 20 procent CO₂ uitstoot op het grondgebied van de gemeente Beemster nagestreefd. In de aanpassing van tabel 7.2 van het uitvoeringsprogramma wordt aangegeven hoeveel CO₂ per speerpunt wordt gereduceerd. Daarnaast zal getoetst worden of de genoemde duurzaamheidsacties uitgevoerd worden.

Financiële consequenties

In de bij het advies opgenomen aangepaste tabel 7.1 is voor de jaren 2013 tot en met 2015 inzicht gegeven in de inzet en middelen die nodig zijn voor de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma. Voorgesteld wordt om totaal 250.000 euro exclusief BTW te reserveren en de opbrengst van de verkoop van de NUON- aandelen, conform bestuurlijke afspraken, hiervoor aan te wenden. Dit bedrag is de som van de benodigde middelen (exclusief de pm post van de nog te onderzoeken en uit te werken financieringsconstructies) en de kosten die samenhangen met de extra benodigde personele inzet van 0,5 fte voor de jaren 2013 tot en met 2015.

De raad heeft bij besluit van 24 maart 2011 deze opbrengsten inzichtelijk gemaakt door een wijziging van de begroting 2011. Daarbij is een deel van de algemene reserve aangeduid als zijnde de opbrengst van de verkoop van deze aandelen.

Overige consequenties

Ten aanzien van de interne ondersteuning zal jaarlijks een bepaalde inzet nodig zijn. Ook deze inzet staat benoemd in de aangepaste tabel 7.1. Per jaar zal van 2013 tot en met 2015 gemiddeld 0,5 fte per jaar nodig zijn. Dit zijn uren die boven op de reguliere uren opgeteld dienen te worden

Monitoring evaluatie

Tijdens de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma is het belangrijk te weten of de gedefinieerde en uitgevoerde projecten nu daadwerkelijk het beoogde resultaat hebben opgeleverd en wat nog moet worden gedaan om de ambities te realiseren. Door middel van de CO₂-monitor, die ontwikkeld is door het CO₂-servicepunt, is het mogelijk om de CO₂-reductie en de duurzame energieopwekking te monitoren.

In de projecten zijn de resultaten zo meetbaar mogelijk gemaakt in termen van energieopbrengst en CO₂-reductie. Op deze wijze is het mogelijk om per project te monitoren of het beoogde resultaat wordt behaald. Op die wijze kan de gemeente- brede doelstelling ook goed gemonitord worden en, in geval van afwijkingen van de beoogde doelstelling, snel geanalyseerd worden door welke projecten dit wordt veroorzaakt en kan het beleid, indien noodzakelijk, worden bijgesteld. In de aangepaste tabel 7.2 is de CO₂ reductie weergegeven.

Voorgesteld besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de aanvullende notitie cq wijziging van de aanpak "duurzaamheid" in samenhang met achterliggende stukken "duurzaamheidsvisie De Keyser" en de "uitvoeringsagenda duurzaamheid gemeente Beemster". Daarnaast wordt voorgesteld

de kosten van € 250.000 exclusief BTW voor de uitvoering beschikbaar te stellen en ten laste te laten komen van de speciaal geserveerde NUON gelden in de algemene reserves.

Communicatie/Participatie

Ten aanzien van het vergroten van draagvlak zal er een communicatieprogramma worden opgesteld.

Ook ten aanzien van het verkrijgen van publiciteit zal op alle fronten communicatie worden ingezet. De verschillende mogelijkheden zullen nog worden uitgewerkt. Speciale vermelding dient plaats te vinden voor de realisatie van duurzaamheid in bestaande bouw. Goede communicatie naar bewoners is hier ook heel belangrijk.

